

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

DATA ACTUALITZACIÓ: CURS 15-16

INSTITUCIÓ: ESCOLA EL MORSELL

LOCALITAT: OLIVELLA

TERRITORI: BARCELONA II COMARQUES

INDEX

1. Presentació.....	3
1.1. Motivació i finalitats generals del Projecto Lingüístic.....	3
2. Context sociolingüístic.....	3
3. Marc sistemàtic i normatiu.....	3
3.1. Aportacions sobre el tractament i aprenentatge de les llengües.....	3
3.2. Referències a la normativa vigent.....	5
4. Finalitats i objectius.....	5
4.1. Finalitats i objectius generals del tractament de la llengua i de les llengües.....	5
4.2. Quadre resum dels objectius generals i específics.....	6
4.3. Quadre de temporalització horària.....	6
5. Alumnat, llengua i escola.....	7
5.1. La llengua: eix transversal de comunicació i aprenentatge.....	7
5.2. Diversitat d'alumnat i tractament de les llengües.....	8
5.3. Aprenentatge de les llengües.....	8
5.4. Tractament de les àrees curriculars de contingut no lingüístic.....	11

1. PRESENTACIÓ

La nostra escola es defineix com a escola catalana i, en conseqüència, la llengua catalana és la llengua vehicular. La situació particular del nostre país exigeix, també, el treball a fons i el coneixement ple de la llengua castellana. La nostra societat demana igualment el coneixement de l'anglès, sobretot com a llengua de relació i comunicació.

La llengua oral és fonamental des dels primers anys a l'escola i forma part del dia a dia a l'escola i en totes les etapes. Per aquest motiu la pràctica continuada de la llengua oral garanteix l'assimilació de les competències.

L'aprenentatge de la llengua estrangera, l'anglès, s'inicia a P4 i a partir de 4t s'introdueixen projectes integrats de continguts en aquesta llengua on l'alumnat desenvolupa estratègies de comunicació activa a la classe d'anglès (CLIL).

Aquest projecte lingüístic es va elaborar durant el curs 2005-2006. El curs 2008-2009, seguint la normativa vigent, es va reelaborar i ampliar. El curs 2015-2016 s'ha revisat i actualitzat.

1.1. MOTIVACIÓ I FINALITATS GENERALS DEL PLCE

El PLC és fruit d'un procés de reflexió del tractament de les diverses llengües que, a nivells diferents, coexisteixen en el nostre centre. El Projecte Lingüístic forma part del Projecte Educatiu i té present tant el marc legal com la diagnosi de la realitat del centre.

Es defineix mitjançant el paper de la llengua vehicular, el tractament de les llengües curriculars i els aspectes d'organització i de gestió que tenen repercussions lingüístiques.

Els principis expressats en el PLC es desenvolupen en la resta de documents de gestió del centre i es concreta en el pla anual.

2- CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

L'alumnat de l'escola viu en alguna de les 5 urbanitzacions d'Olivella. La població del municipi continua creixent i això provoca que la matrícula es consideri viva.

En aquest context, la gran majoria de famílies parla exclusivament en castellà, que és la llengua d'ús habitual a casa seva i en d'altres situacions socials. La majoria de l'alumnat és castellanoparlant, entén el català però no el parla habitualment. Per tant, el català és una llengua que la majoria dels nens i les nenes i de les famílies, parlen només a l'escola. A l'escola també hi ha alumnes nouvinguts.

Els docents s'expressen sempre en llengua catalana exceptuant les classes de llengua castellana i estrangera i el personal no docent que té relació amb l'alumnat també s'expressa habitualment en llengua catalana.

3. MARC SISTEMÀTIC I NORMATIU.

3.1. APORTACIONS SOBRE EL TRACTAMENT I APRENTATGE DE LES LLENGÜES.

Considerem que els diferents llenguatges són instruments molt importants en la vida individual i social dels éssers humans perquè fan de mitjancers entre les persones i el seu entorn.

La llengua és un sistema de sistemes de comunicació. La llengua parlada no es forma només amb paraules, amb discursos, necessita del gest i del context, els mateixos temes no signifiquen el mateix en diferents escenaris, amb diferents persones, en diferents temps, en diferents cultures. No és el mateix parlar de ciències, de política, o de literatura.

Si el context i el tema tenen tanta importància en la vida adulta, també el tenen a l'escola, on es treballa la llengua en diferents situacions dins i fora de l'aula. Això requereix un plantejament de què ensenyar i com ensenyar-ho.

La llengua ha de ser viscuda pels seus parlants. Aquests l'utilitzen mentre actuen, observen, experimenten, expressen... A l'escola això significa ensenyar i aprendre a conèixer, a fer i a ser amb l'ús reflexiu de la llengua.

Les llengües s'aprenen en contextos educatius i en situacions d'ensenyament i d'aprenentatge on es treballen les àrees de manera integrada, per tant s'aprenen coneixements específics de les diferents àrees i a l'hora que s'aprèn a conversar, a relatar, a raonar, a defensar les seves opinions, s'aprèn a utilitzar la llengua amb propietat.

El nostre projecte es basa en aquestes idees a l'hora de treballar les llengües de manera transversal. A més utilitza el català, el castellà i l'anglès en l'educació infantil i primària.

La llengua ens acosta culturalment, però també ho fa el lloc on vivim, la societat a la que pertanyem... Aquests aspectes ens acosten culturalment encara que parlem diferents llengües.

Les diferències i la diversitat enriqueixen, si s'accepten, com quelcom positiu. Les similituds uneixen i les diferències també, perquè fan créixer l'interès dels uns cap als altres; i aquest interès farà que negociem espais, significats i que construïm coneixements, emocions i llocs comuns.

Creiem amb la riquesa cultural de totes les llengües perquè cada llengua porta implícita la seva cultura, la dels seus avantpassats, la seva manera de veure el món.

Conèixer les llengües parlades per milions de persones facilita la comunicació amb gent de diferents parts del món. Són importants també les llengües minoritàries o minoritzades amb les que es comuniquen, amb tota la riquesa, els seus parlants.

Creiem que les persones som plurilingües, que som capaces de parlar i d'entendre moltes llengües sempre que estem en medis on aquestes llengües es parlen de forma útil i natural, significativa en contextos emocionalment positius. Aquests contextos a l'escola es donen mentre aprenem.

Parlar més d'una llengua és una riquesa individual i social, perquè permet organitzar el món de més d'una manera i compartir l'organització amb altres per crear nous espais de comprensió.

L'escola és el primer lloc de trobada de cultures després de la família. Si l'escola està oberta a diferents cultures i llengües i si les famílies estan d'acord amb aquest projecte, facilitarem l'obertura dels nens i nenes cap a altres llengües i cultures.

3.2. REFERÈNCIES A LA NORMATIVA VIGENT.

El projecte lingüístic del nostre centre s'emmarca en els següents documents legals:

- Llei 7/1983 de 18 d'abril, de Normalització Lingüística.
- Llei 1/1998 de 7 de gener, de Política Lingüística.
- Decret 94/1992, de 28 d'abril, pel qual s'estableix l'ordenació curricular de l'Educació Infantil.
- Decret 223/1992, de 25 de setembre, de modificació dels decrets 95/1992 i 96/1992, de 28 d'abril.
- Decret 362/1983, de 30 d'agost, sobre aplicació de la Llei 771983, de 18 d'abril.
- Decret 244/1991, de 28 d'octubre, sobre el coneixement de les dues llengües oficials per a la provisió de llocs de treball.
- Decret 142/2007, de 26 de juny, de l'ordenació dels ensenyaments de l'Educació Primària.
- Ordre EDU/221/2007, de 29 de juny, pel qual s'estableixen els principis generals que s'han de tenir en compte per a l'aplicació de l'article 4.4. del Decret 142/2007.
- Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació: títol II, del règim lingüístic del sistema educatiu de Catalunya, articles del 9 al 18 (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009).
- Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius: article 5.1 (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010).

4. FINALITATS I OBJECTIUS.

4.1.FINALITATS I OBJECTIUS GENERALS DEL TRACTAMENT DE LA LLENGUA I DE LES LLENGÜES.

- Que l'alumnat conegui i utilitzi correcte i apropiadament la llengua catalana tant oralment com per escrit i l'empri com a llengua vehicular i d'aprenentatge.
- Que l'alumnat aconseguixi un domini oral i escrit de llengua castellana que els permeti utilitzar-la apropiadament com a font d'informació i vehicle d'expressió.
- Que l'alumnat aconseguixi un coneixement igual i paritari de les dues llengües oficials.
- Que l'alumnat aconseguixi un aprenentatge funcional de l'anglès oral i escrit per assolir competència lingüística en acabar l'Educació Primària.
- Que l'alumnat consolidi la base necessària per aconseguir que en finalitzar l'Educació Primària tingui una adequada competència lingüística en les tres llengües.

4.2. QUADRE RESUM DELS OBJECTIUS GENERALS I ESPECÍFICS.

OBJECTIUS GENRALS	OBJECTIU ESPECÍFIC
CATALÀ	
-Promoure l'ús del català com a llengua vehicular, en totes les activitats del centre. -Aconseguir que la majoria de l'alumnat utilitzi el català a l'escola.	-Aconseguir que el català sigui la llengua d'ús habitual en les activitats institucionals del centre. -Aconseguir que el català sigui la llengua d'aprenentatge. -Aconseguir la consolidació de la llengua catalana com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe. -Consolidar el programa d'immersió lingüística en Educació Infantil i Primer Cicle de Primària(la major part de l'alumnat té com a llengua habitual a casa el castellà). -Aconseguir que el català sigui la llengua d'ús habitual a l'hora de l'esbarjo. -Aconseguir que totes les institucions (AMPA, ...) utilitzin el català com a llengua vehicular. -Aconseguir que el català sigui la llengua habitual a l'hora de menjar.
CASTELLÀ	
-Desenvolupar l'ús i l'aprenentatge de la llengua castellana per aconseguir un coneixement igual i paritari de les dues llengües oficials.	-Introduir l'aprenentatge sistemàtic de la llengua castellana a 1r de primària. -Transferir els aprenentatges entre el català i els castellà mitjançant les estructures lingüístiques comunes aplicades.
ANGLÈS	
-Aconseguir l'aprenentatge funcional de l'anglès oral i escrit per assolir competència lingüística a l'acabament de l'educació obligatòria.	-Iniciar l'aprenentatge de l'anglès a partir de 2n nivell d'educació infantil (P4). -Aprendre l'anglès com a mitjà per adquirir continguts relacionats amb altres àrees a partir de 4t d'Educació Primària.

ALTRES, COMUNS A TOTES LES LLENGÜES.	
-Definir i concretar els objectius de les àrees de llengua.	-Elaborar les programacions d'etapa i cicle, la programació anual del professor, la programació d'àrea i les unitats didàctiques de les àrees de llengua.
-Promoure i desenvolupar en l'alumnat la diversitat i l'obertura a la pluralitat lingüística amb valors de diàleg, comunicació i convivència.	-Concretar la visualització en la vida diària del centre la diversitat lingüística.
-Emprar les TAC com a vehicle per promoure l'expressió i la comprensió de les llengües d'aprenentatge.	-Utilitzar la pàgina web del centre i les produccions audiovisuals com un medi de comunicació. -Cercar i tractar la informació trobada a la xarxa.
-Potenciar en l'alumnat el gust per la lectura i fomentar l'hàbit d'utilitzar la biblioteca com a font d'informació.	-Elaborar i aplicar el PLEC (pla de lectura de centre) -Fomentar l'ús de la biblioteca del centre, la biblioteca d'aula i les biblioteques públiques.

4.3. QUADRE DE TEMPORITZACIÓ HORÀRIA

ÀREA \ CICLE	EDUCACIÓ INFANTIL	CICLE INICIAL	CICLE MITJÀ	CICLE SUPERIOR
LLENGUA CATALANA	-	350	300	300
LLENGUA CASTELLANA	-	210	210	210
ANGLÈS	140	130	200	200

La distribució de les hores de les àrees representades en la taula anterior és aproximada.

5. ALUMNAT, LLENGUA I ESCOLA.

5.1. LA LLENGUA: EIX TRANSVERSAL DE COMUNICACIÓ I APRENTATGE.

La llengua es considerada un **instrument central en l'aprenentatge** de totes les àrees curriculars. Actua com a **mediadora de la comunicació**, i de la interacció que es dona entre l'alumnat i l'alumnat i els docents en tots els moments de l'activitat educativa.

És un instrument que possibilita i afavoreix el **procés d'estructuració personal del coneixement**. El llenguatge ens ajuda a ordenar i a organitzar el coneixement que ja tenim i, alhora, a introduir dins d'aquest els coneixements nous que anem integrant en el dia a dia.

El llenguatge està **present en totes les activitats educatives**. Per tant, a mesura que l'alumnat va coneixent i

treballant els diferents continguts curriculars, van aprenent i van fent ús de la llengua.

A l'escola la primera forma de llenguatge que utilitzen l'alumnat i els docents és el **llenguatge oral**. Mitjançant la **conversa** en gran grup l'alumnat explica les seves vivències, expressa les seves opinions, discuteix, pregunta...

A partir del llenguatge oral, s'introdueix el **llenguatge escrit** que està molt relacionat amb el nivell de maduració de cada alumne i, per tant, s'introduirà de manera progressiva i buscant la necessitat del seu ús.

5.2. DIVERSITAT D'ALUMNAT I TRACTAMENT DE LES LLENGÜES.

El Projecte Lingüístic és un projecte que inclou tot l'alumnat de l'escola i que contempla el seu avenç d'acord amb les seves capacitats. Els docents ofereixen a l'alumnat l'ajuda necessària per a l'aprenentatge en funció de les diferents necessitats que presenten.

El docent ofereix l'ajuda necessària i suficient ja que coneix el seu alumnat i sap en quin moment del procés es troba cadascú. La guia i cooperació la poden oferir els docents, però també els propis companys o companyes. És en aquest sentit que el **treball en petites agrupacions** és un element metodològic que utilitzem molt sovint en el desenvolupament de l'aprenentatge a l'escola.

L'escola també barreja l'alumnat de diferents nivells en els **espais**, on es fan grups de 12-15 alumnes. Aquesta metodologia resulta enriquidora ja que afavoreix la interacció d'alumnat de diferent edat i també permet atendre millor la diversitat ja que la ràtio és més baixa.

A banda dels espais també hi ha els **racons d'aula** on es proposen activitats curriculars que l'alumnat pot realitzar de manera autònoma utilitzant material atractiu i variat i triant el racó que vol fer. El docent, d'aquesta manera, pot atendre millor l'alumnat que presenta dificultats i, al mateix temps, la resta d'alumnes poden realitzar activitats amb diferents nivells de dificultat.

Atenció a la diversitat

Llegir annex Pla d'atenció a la diversitat.

5.3. APRENENTATGE DE LES LLENGÜES.

Metodologia de treball

La **llengua** és el vehicle d'interacció entre l'alumnat i el docent i entre ells mateixos i per tant està **present en totes les activitats** d'aprenentatge.

El plantejament de les activitats d'ensenyament i aprenentatge i la gestió de l'aula ha d'anar d'acord amb les possibilitats i capacitats de l'alumnat per tal que pugui sentir-se capaç d'abordar-les amb èxit. Partir dels seus interessos i crear un ambient acollidor són aspectes necessaris per afavorir l'aprenentatge. Per això és important tenir en compte la seva autoestima en el procés d'aprenentatge.

La manipulació i l'experimentació amb diferents materials i objectes, ja siguin d'ús comú o més didàctics,

és fonamental per tal que puguin anar construint les seves pròpies representacions al voltant dels conceptes i processos. Si aquesta manipulació va acompanyada de la representació verbal que fan mentre l'estan desenvolupant, es converteix en un gran potencial d'aprenentatge, perquè propicia la discussió i la comparació que d'una mateixa experiència poden desenvolupar diferents alumnes. Aquesta manipulació i experimentació es porta a terme sobretot en els diferents espais d'experimentació, artista, hort, etc.

Resulta indispensable que l'alumnat disposi d'espais en els quals pugui prendre la paraula mentre aprèn. Per això els docents creen **espais de diàleg** en el dia a dia a l'aula on tot l'alumnat pot compartir vivències i coneixements, treballar i aprofundir l'ús de la llengua. També s'utilitzen diferents estratègies on l'alumnat fa ús de les llengües:

- Projectes
- Espais
- Exposicions orals
- Lectura
- Tertúlies dialògiques
- Treball d'aula en diferents estructures de grup
- Sortides i activitats
- Ús de les TIC
- Racons

Mirar annex "Estratègies"

A. APRENENTATGE DEL CATALÀ.

La llengua vehicular de l'escola és el català. És també la llengua que parlen els docents i les monitores del menjador amb els alumnes però entre l'alumnat s'utilitza el castellà.

Quasi tots els nens i les nenes en arribar a l'escola són castellanoparlants i per tant alguns l'entenen però no el parlen. Generalment a P3 només parlen en castellà i se'ls ensenya en català utilitzant molt el llenguatge gestual. A partir de P4 s'introdueix l'anglès i a 1r el castellà.

La llengua oral és importantíssima durant tota la jornada escolar, per això s'han d'aprofitar totes les situacions d'ensenyament i aprenentatge que ofereixen la oportunitat de treballar l'expressió oral.

El català és la llengua d'aprenentatge de la lectoescriptura. L'alumnat es va familiaritzant amb la llengua escrita des de que entra a l'escola i la llengua escrita està sempre relacionada amb l'oral per omplir-la de significat. El codi s'aprèn de manera globalitzada perquè es necessita per ser lector i escriptor, però mai anirà separat del contingut, del missatge que ens dona aquell codi. L'aprenentatge del codi es fa a l'Etapa d'Infantil i a 1r, però aprendre a llegir i escriure en situacions diferents és una feina que continua durant l'Educació Primària i podem dir que després segueix a la Secundària i continua durant tota la vida.

En totes les àrees considerades no lingüístiques es té en compte el contingut que s'ensenya. Per això es farà especial atenció a les converses, a l'estructuració oral dels continguts i a la seva comprensió i estructuració

escrita.

B. APRENTATGE DEL CASTELLÀ.

La llengua es va configurant per l'ús que els parlants fan d'ella en les diferents situacions comunicatives. La majoria de l'alumnat de l'escola és castellanoparlants i, per tant, el castellà és una llengua ambiental que tots utilitzen diàriament.

A l'escola es comença a treballar el castellà a partir de 1r i l'imparteix la tutora o una altra mestra de l'escola ja que no hi ha una mestra especialista.

En la realització del treball d'aula, dels racons i dels projectes també s'aprofita el material que han cercat o que han portat i si està en castellà es treballa en aquesta llengua.

C. APRENTATGE DE L'ANGLÈS.

L'anglès és una llengua estrangera, per tant, el punt de partida del seu ensenyament i aprenentatge és diferent del català i el castellà. Comença a P4 i, des de bon principi, sempre es parla anglès a la classe amb l'ajuda de suport visual.

En l'ensenyament aprenentatge de l'anglès, igual que a les altres llengües, sempre es tenen en compte les habilitats lingüístiques que volem que els alumnes desenvolupin. Per fer-ho ajudem a l'alumnat a predir situacions, a narrar, a raonar, a imaginar, a projectar, o sigui, a desenvolupar les habilitats lingüístiques necessàries per comunicar-se i per aprendre.

Partim també de la llengua oral, que és la base de la comunicació i de l'aprenentatge. La llengua escrita acompanya l'oral i es van familiaritzant amb ella. Quan ja poden llegir i escriure en català i en castellà que coincideix en el temps amb el domini d'un cert vocabulari i una comprensió oral de l'anglès, finals de 1r de Primària, començaran a escriure'l, i a llegir-lo. A partir de 3r, l'oral continua sent molt important i va complementant-se amb l'escrit.

En els primers cursos es fa un ensenyament global de la llengua per a que tinguin uns coneixements generals bàsics que els facilitin la comprensió més específica en les distintes àrees cap al primer curs de cicle mitjà.

Es parteix de contes o d'històries que narrin fets interessants i que els facilitin l'aprenentatge de vocabulari i d'estructures necessàries i primeres. Els contes, les històries fan comprendre la narració de fets, sempre hi ha personatges que actuen, també apareixen quantitats d'elements i objectes de la vida quotidiana. Els dibuixos interpretatius de contes ajuden a la comprensió i al desenvolupament de vocabulari i de frases específiques. També són interessants, en aquest sentit, les cançons i les rimes que faciliten la memorització d'estructures. Els jocs també formen part de les activitats que es realitzen. També hi ha estones per llegir i mirar contes.

També són activitats molt valuoses, les representacions que poden fer de la història que han après.

En els primers cursos van adquirint molt més coneixement passiu que actiu, però aquest coneixement els és

necessari per poder parlar cada vegada millor.

A 3r, 4t, 5è i 6è el llenguatge oral segueix tenint molta importància encara que també hi ha textos escrits relacionats amb diferents temes i adequats als coneixements de l'alumnat. S'introdueixen temes no lingüístics que es treballen en aquest idioma.

5.4. TRACTAMENT DE LES ÀREES CURRICULARS DE CONTINGUT NO LINGÜÍSTIC.

El desenvolupament de la competència comunicativa és la base de la captació, elaboració i comunicació del coneixement. Totes les àrees intervenen en el desenvolupament de les capacitats comunicatives dels alumnes, és a dir, totes les àrees s'han de comprometre des de la seva especificitat i des de les maneres peculiars d'explicar el món en la construcció de les competències de comunicació.

La lectura és un aprenentatge fonamental per al desenvolupament de les competències bàsiques i ha d'estar inclosa en el desenvolupament de totes les àrees.

La finalitat de l'ensenyament de les llengües és el progressiu domini de llengües, essencial en la vivència de la cultura i l'obertura al món, i un dels factors que contribueix més plenament a la identitat individual, social i personal.

En procés de revisió